

У червні 2010 року до Ради суддів України надійшло звернення Голови Окружного адміністративного суду м. Києва Вовка П.В., в якому посилається на необхідність виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» він просить висловити думку Ради суддів України з наступного питання:

- Чи є суди загальної юрисдикції, розпорядниками інформації в розумінні пункту 1 частини першої статті 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації», оскільки враховуючи позицію Верховного Суду України, викладену у Постанові Пленуму Верховного Суду України № 6 від 12 червня 2009 року «Про деякі питання, що виникають у судовій практиці при прийнятті до провадження адміністративних судів та розгляді ними адміністративних позовів до судів і суддів» суди не є суб'єктами владних повноважень – органами державної влади, іншими державними органами, що здійснюють владні управлінські функції відповідно до законодавства та рішення яких є обов'язковими для виконання.

Далі Голова суду зазначає, якщо на думку Ради суддів України, суди є такими розпорядниками, прошу повідомити: чи планується Радою суддів України прийняття відповідного рішення, яким буде закріплено обсяг та порядок виконання органами судової влади доступу до публічної інформації.

Закон України «Про доступ до публічної інформації» відповідно до його преамбули визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес. Розпорядники інформації для цілей цього Закону визначені статтею 13, яка до зазначених розпорядників відносить не тільки суб'єктів владних повноважень (пункт 1 частина перша даної статті), але й юридичних осіб, що фінансуються зокрема з державного бюджету, - стосовно інформації щодо використання бюджетних коштів.

Роз'яснення наведене у постанові Пленуму Верховного Суду України полягає у тому, що у розумінні положень частини першої статті 2, пунктів 1, 7 і 9 статті 3, статті 17, частини третьої статті 50 Кодексу адміністративного судочинства України суди та судді при розгляді ними цивільних, господарських, кримінальних, адміністративних справ та справ про адміністративні правопорушення не є суб'єктами владних повноважень, які здійснюють владні управлінські функції, і не можуть бути відповідачами у справах про оскарження їх рішень, дій чи бездіяльності, вчинених у зв'язку з розглядом судових справ.

Аналізуючи приписи вищезазначеного закону та правові позиції Верховного Суду України, слід зазначити, що на подвійній природі суду як установи, яка є розпорядником інформації, та судді як носія судової влади по здійсненню правосуддя.

Отримання інформації по відправленню правосуддя здійснюється виключно відповідно до процесуальних законів, Законів України «Про судоустрій і статус суддів» та «Про доступ до судових рішень», і не є предметом регулювання Законом України «Про доступ до публічної інформації». Розгляд суддями цивільних, господарських, кримінальних, адміністративних справ та справ про адміністративні правопорушення не відноситься до владних управлінських функцій, внаслідок чого суди не є розпорядниками інформації при здійсненні судочинства в розумінні частини першої частини першої статті 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Суд, як юридична особа, що фінансується з Державного бюджету України є розпорядником стосовно інформації щодо використання бюджетних коштів відповідно до пункту 2 частини першої статті 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації», за частиною третьою якої вимоги цього Закону поширюються на такого розпорядника лише в частині оприлюднення та надання відповідної інформації за запитами. Порядок доступу до публічної інформації затверджує кожна судова установа самостійно. Наприклад, Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у Верховному Суді України затверджено наказом керівника апарату Верховного Суду України від 6 травня 2011 року № 16/0/18-11.

За результатами розгляду даного звернення пропонується наступна правова позиція Ради суддів України: отримання інформації по відправленню правосуддя здійснюється виключно відповідно до процесуальних законів, Законів України «Про судоустрій і статус суддів», «Про доступ до судових рішень», і не є предметом регулювання Законом України «Про доступ до публічної інформації». Розгляд суддями цивільних, господарських, кримінальних, адміністративних справ та справ про адміністративні правопорушення не відноситься до владних управлінських функцій, внаслідок чого суди не є розпорядниками інформації при здійсненні судочинства в розумінні частини першої частини першої статті 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

За дорученням Ради суддів України підготувала
Заступник голови Ради суддів України

Р.Ф.Ханова